

## מעדותה של אירנה קרניאל על ההגעה לאושוויץ, 1944

...ב-7 ליולי לקחו אותנו ברכבות, והגענו לאושוויץ ב-9 ביולי, זה היה ביום שני, אני זוכרת... ברכבת... יכול להיות ששמונים אנשים בקרון, וזה עם גברים וילדים, ומבוגרים וכולם, והיה רק דלי, וזה היה בושה משהו שם לעשות, ו...

...וכולנו היינו מלובשים, שלא ידענו איך זה. אני עוד זוכרת שהיה לנו מגפים עד פה, וכל מיני דברים, ומזוודות גם כן היה לנו, ריבה וכל מיני דברים (- שאתם סחבתם). ואמא שלי, היה לאבא שלי קרובים בבודפשט, ושלחו לה בצנצנת אחת בשר כבוש. אז אמא שלי ככה אמרה, שאני מעדיפה למות לפני שלא כשר נכנס לי...

אז ככה, אני זוכרת שאני עמדתי שם, ו... איפה שהיינו יכולים להסתכל בחוץ, וכשעבר הקרון ראיתי את הנהג, זה צ'כוסלובקיה, אנשים בבגד ים... זה היה משהו נורא. כשהגענו אז בפתח הקרון, ומהר מהר, לתת את הרוגזק של כולנו.

ש. מיד לקחו לכם. מה אמרו לכם? אמרו משהו?

ת. לא קיבלנו מכות. זה אני יודעת, שלא קיבלנו מכות, רק בשורות. ואמא שלי היתה כבר לבנה מאוד, ואני לקחתי את אמא שלי, והאחיות את המזוודות ואת הדברים מה שנשאר עלינו, אז אמא שלי אמרה, תראי, אני לא יודעת, יכול להיות שאנחנו צריכים הרבה ללכת, אז אני לוקחת את נעלי הבית שלי ואת המברשת שלי, ואת המגבת שלי, על היד. יכול להיות שאנחנו צריכים ללכת הרבה, שיהיה לי... וכשהגענו - זה כאילו שאני רואה אותו, את מנגלה, לפני העיניים שלי. איש מאוד יפה, לבן. אז הוא אמר לינקס ורכטס, ואני אמרתי, מה... אני זוכרת שאני אמרתי משהו.

ש. את אמרת לו?

ת. כן. אני זוכרת שאני אמרתי משהו, לא, לאמא. אז הוא אמר: את הזקנים לוקחים שמאלה, ומי שעובד... כן. וזה היה דקה, ואני כבר לא ראיתי אותה. זה אני זוכרת... כמו כל אחד... הם לא ידעו שאנחנו אחיות.

ש. שלושתכן יחד?

ת. אני זוכרת שבשורות הלכנו, [שלשות] הלכנו עד וושאו. ואנחנו היינו מאוד צמאים. להוריד את הדברים, אז היה לי את השרשרת גם, ולא ידעתי מה לעשות. אני חושבת שאני זרקתי את זה, זרקתי ולא היה לי מה לעשות עם זה, וקומבינזונים וכל מיני דברים... ושתייתי המון המון מים, שהיה לי...

כן, סליחה, בדרך, כשלקחו אותנו עד שם, אז פתחנו את המזוודה, וככה, איך שהלכנו, כולם נתנו (- אכלתם?) לכל אחד את הריבה וכל מיני דברים.

ש. למה, כי הייתם רעבים מאוד?



ת. כי הרגשנו שזה אחרון. אז קיבלנו דברים. זה היה סאל [אולם] מאוד גדול...  
ש. את מתכוונת אולם המקלחות הזה?  
ת. לא. אחרי המקלחות, קיבלנו איזה בגדים... אני לא הכרתי את האחיות שלי. (- נראיתם משונים) כן. (- הצלחת לקבל נעלים?) – נעליים, אז לבשתי נעליים לפני שעוד ירדנו. זה היה סנדלים מאוד יפה, אחרי הזמנה שנתתי לו לעשות שם, זה היה בורדו... כמו קרוקודיל, שהיה לאבא שלו חנות. מכיוון שהרגל שלי היה כל כך קטן, אז אני נשארתי עם הסנדלים. (- ומה קורה?) - אחותי קיבלה כמו אוקלקה, כפכפים כאלה, כמו נעלי איכרים. (- לא נעלי איכרים, זה ממש אוקלקה, זה כפכף הולנדי כזה).

**מקור: ארכיון יד ושם 0.3/6232**